

Sygn. akt IV CSK 481/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku S. G. i G. G.
przy uczestnictwie P. F.
o stwierdzenie współwłasności nieruchomości,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 stycznia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 28 marca 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) odmawia uczestnikowi P. F. przyznania od wnioskodawców
zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 marca 2013 r. Sąd Okręgowy w B. oddalił apelacje wnioskodawców i uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 13 czerwca 2012 r. Sąd pierwszej instancji zniósł współwłasność nieruchomości przez ustanowienie odrębnej własności lokali znajdujących się w usytuowanym na niej budynku i przyznanie ich na własność wnioskodawcy oraz uczestnikom postępowania, wraz z zasądzeniem pomiędzy nimi spłaty. Postanowienie Sądu drugiej instancji zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez wnioskodawców, którzy zarzucili mu naruszenie szeregu przepisów postępowania oraz prawa materialnego, zmierzając przede wszystkim do wykazania, że sposób zniesienia współwłasności nie odpowiadał prawu. Na tej podstawie wniesli oni o uchylenie zaskarżonego postanowienia w części oddalającej ich apelację i zawierającej rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie brak przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie występują w niej zwłaszcza podstawy wskazane przez skarżących – istotne zagadnienia prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz oczywista zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa, przez istotne zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania rozumieć należy problem o charakterze precedensowym, związany z wykładnią przepisów, którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyniłoby się do rozwoju prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 października 2010 r., I CSK 189/10, nie publ., z dnia 23 marca 2012 r., II PK 2/12, nie publ. oraz z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ.). Obie kwestie wskazane przez skarżących jako istotne zagadnienia prawne nie odpowiadają jednak tej przesłance.

Po pierwsze, bez wątpienia nie odpowiada jej pytanie o przyczyny uzasadniające dochodzenie wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy z naruszeniem art. 206 k.c. (stosownie do uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2013 r. (III CZP 88/12, OSNC 2013, nr 9, poz. 103). Skarżący odnieśli się do tej kwestii w dość lakoniczny sposób, nie wskazując szerzej powodów, które

przemawiałyby za jej problemowym charakterem (o konieczności przedstawienia argumentacji w tym zakresie por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ. oraz z dnia 7 października 2010 r., I CSK 189/10, nie publ.). Zarazem nie ulega wątpliwości, że konstrukcja roszczenia o tzw. bezumowne korzystanie z rzeczy, oparta o art. 224 i 225 k.c., zakłada znaczny margines swobody sądu w ocenie faktycznych przesłanek roszczenia. W konsekwencji, zależnie od okoliczności konkretnej sprawy, korzyści odniesione z tytułu naruszenia art. 206 k.c. mogą być ustalane w oparciu o różnorodne kryteria. W konsekwencji bardziej celowe od przesądzania z góry faktycznych przesłanek tego roszczenia jest pozostawienie w tym zakresie autonomii sądom rozpoznającym poszczególne sprawy.

Po drugie, z analogicznych względów za istotne zagadnienie prawne nie można uznać także możliwości uwzględnienia – w ramach przesłanek zniesienia współwłasności wskazanych w art. 623 k.p.c. – różnicy w stanie poszczególnych części nieruchomości, z których niektóre wymagają poniesienia znacznych nakładów w celu doprowadzenia do stanu umożliwiającego ich używanie. Zarówno obowiązek uwzględnienia „wszelkich okoliczności”, jak również „interesu społeczno-gospodarczego”, zostały celowo ukształtowane przez ustawodawcę jako kryteria nieostre, pozwalające na elastyczne dostosowanie przez sąd kształtu rozstrzygnięcia do okoliczności sprawy. W rezultacie, kwestie wskazane przez skarżących nie stanowią materii, która pozwalałaby na skonstruowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Argumenty przedstawione przez skarżących nie wskazują także, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona. Przesłanka wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. rozumiana jest w judykaturze jako sytuacja, w której skarga kasacyjna jest zasadna ewidentnie, w sposób postrzegalny bez konieczności prowadzenia złożonych rozumowań (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 lipca 2011 r., II CSK 59/11, nie publ. oraz z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ.). Żadna z kwestii wskazanych przez skarżących nie odpowiada jednak temu pojęciu. Dotyczy to zarówno argumentacji zawartej w zaskarżonym orzeczeniu, jak i zarzucanego przez skarżących naruszenia przepisów prawa materialnego. Lakoniczny wywód zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej

do rozpoznania nie wskazuje przy tym jakichkolwiek dalszych względów, które przemawiałyby za spełnieniem przesłanki z 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu. W związku z wniesieniem odpowiedzi na skargę kasacyjną po terminie, odmówiono zasądzenia kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz uczestnika postępowania.

[aw]

db